

בעל ה"זרע שמשון" רבי שמשון חיים בן רבי נחמן מיכאל נחמני זיע"א
הבטיח ברכות וישועות מופלגות לעוסקים בתורתו וכך כתב בהקדמה לספרו:
**"ובעל הגמול ישלם בזכות זה שכר טוב לגומלי חסד של אמת
במותב תלתא בני חיי ומזוני טבי דבזכותא תליא"**

"שחקן או צופה"

שיעור מס' 98 | פרי בלק תשפ"ב

את משחק הספורט הפופולרי, הבייסבול! המשחק הרבי ושאל: "איזו קבוצה אתה אוהד?" כמו ילד ניו יורקי טיפוסי הוא ענה: "את קבוצת האינקייזי!" "האם אביך לוקח אותך לצפות במשחקים של האינקייזי?" המשחק הרבי לשאל "כן, בחודש שעבר צפינו יחד במשחק באיצטדיון הענק יאנקיז סטודיום". "ואיך היה המשחק?" ממשיך לשאל הרבי "האמת שהיה מאכזב מאוד, האינקייזי שיחקו חלש מול הקבוצה היריבה, עד שאבא ואני עזבנו מאוכזבים באמצע המשחק". "רגע" שאל הרבי "האם כשאתם עזבתם באמצע גם השחקנים עזבו ונטשו את המגרש באמצע המשחק?" "מה פתאום?" ענה הנער "אנחנו הרי רק "צופים" ולכן אנחנו יכולים לעזוב מתי שאנחנו רוצים, כך שאם אנחנו לא נהנים אנחנו רשאים לעזוב, אבל הם הרי "שחקנים", הם חלק מהמשחק ועליהם להמשיך לנסות ולהיאבק עד הרגע האחרון כדי לנסות להצליח במטרה".

לרגע הזה חיקה הרבי ואמר: "נער יקר! עד עתה היית פטור ממצוות היית "צופה". כעת משנכנסת לנועם עול תורה ומצוות אתה הופך להיות "שחקן". עליך לדעת כי ביהדות אין צופים מן הצד, כל אחד הוא "שחקן" במטרה ובתפקיד אותו ייעד לו אישית הבורא יתברך. כל אחד הוא שחקן בשליחות האישית, רק הוא יכול לבצע אותה ואין לנו את הפריבילגיה לעזוב את המגרש ללא השלמת התפקיד".

חכמתו העצומה של הרבי מלובוויטש להפוך את הקללה לברכה דווקא מתוך חיבת הספורט של הנער הביאה אותו לחיבת תורה ומצוות. כמה ראויים כאן דברי רבנו הזרע שמשון זיע"א בפרשתנו המסביר כיצד ניסו בלק ובלעם לראות המקומות סמכו הקללות, הם לא ידעו את הכלל הגדול ועל אותם המקומות סמכו הקללות, הם לא ידעו את הכלל הגדול שמביא רבנו שהקב"ה דן את ישראל לטובה בשביל הטוב שעתידין לעשות ואינו נמנע להיטיב בשביל הרע שעתידין לעשות כך כשנאנס בלעם לברכם חשב בלעם שהברכות שהוציא מפיו בעל כורחו לא יתקיימו אלא יום אחד (מדין נודרין לאנסים ואכ"מ"ל) ואח"כ יחזרו להיות קללות וז"ל: "והכי נמי בלעם היה רוצה לחשוב בליבו דבר נגד הדין לקלל את ישראל, וכבר אמר לו הקב"ה לא תאור את העם כי ברוך הוא, ומה שחשב בלבו שהברכות הם באונס ולא יתקיימו כלל, אדרבא, נהפך הדבר שנתקיימו כדאמרין במדרש: "ושמר השם אלוקיך לך" אמר ר' שמואל בר נחמני: "כל מה שישראל אוכלים בעולם הזה אינו אלא מכוח הברכות שברכם בלעם הרשע". מסיים רבנו: "והקב"ה ברחמיו, הקללות שהיה להם להיות תמיד לישראל הפכם לברכות ממש". כפי שהרבי מלובביטש זיע"א הפך את האינקייזי סטודיום לברכה, להדרת חיים, לקבלת נועם עול תורה ומצוות.

ממשיך ר' עמרם: "פניתי לבני חתן הבר מצווה ואמרתי לו: "בני יקירי עד עתה היית אולי "צופה", עמדת כביכול וצפית מהצד, היית פטור ממצוות רבות מעיקר הדין, התחייבת בהן רק מדין חינוך. כעת הפכת להיות "שחקן". אני מברך אותך שתהיה שחקן פעיל ומזולח עד להשלמת המשמיה בהצלחה לאורך ימים ושנים טובות". בשבת שלאחר הבר מצווה, הייתי לצד אבי שליט"א בבית אבות נווה שמחה שם נתבקשתי מהציבור לומר דברי תורה, ושיתפתי אותם בסיפור עם המסר המרתק: "צופה או שחקן?"

ישב לצדנו אחד מהשחקנים במגרשו של הרבי מלובוויטש זיע"א, יהודי חסיד, מלא וגדוש בחכמה ובריאה, הרב יעקביאן שליט"א, אשר מפעם לראותו יושב לעיתים לבדו בסעודת שבת ומתוועד במשך ארבע שעות בדברי תורה וחסידות ושירי שבח והודאה להשי"ת. הרב יעקביאן ממשיך בדבקות להיות שחקן גם כאשר גופו ל"ע בגד בו והוא זקוק לעובד זר שיטפל בו. העובד עצמו התלונן בפני, מעיד ר' עמרם "שאשכנע את הרב יעקביאן לחדול ממנהגו, כי הוא מבקש ממנו מידי יום לשפוך עליו במקלחת המון מים במשך זמן מה, 'תשעה קבין' הוא קורה לזה. אולי תשכנע אותו שיותר על זה?! בקש העובד הזר, כך המקלחת תסתיים מהר ובקלות... הרב יעקביאן כשחקן נאמן לא מוותר על תוספת הטהרה, טבילת המקוה עליה הקפידו חסידים בכל הדורות גם במצבו הוא, כי כפי שלמד מרבו הרבי מלובוויטש זיע"א: "שחקן לא עוזב את המגרש גם כשהמשחק הוא קשה". העיד בפני הרב יעקביאן כי הוא מכיר את נער הבר מצווה הלה, נשוא סיפורנו, שכאמור בשעתו היה אז רחוק משמירת תורה ומצוות, והיום הוא אברך המקפיד על קלה כבחמורה, "שחקן" הדבק בשליחות ובתפקיד שיעד עבורו בורא העולם.

"חיכיתי לפגוש אותך. יש לי סיפור יפה עבור העלון המרתק שלך" כך שמח לקראתי הרב עמרם בלוי, איש חינוך משכמו ומעלה אשר התארח בשבת החולפת בעירנו ביתר עלית. האמת היא שאף אני שמחתי לקראתו לא פחות ממנו, שכן שיחה עם ר' עמרם היא תמיד מרתקת ומעניינת. התיישבנו יחדיו לשיחת איכות מחזקת כשלישית רעים הקולחת מצטרפים כמה ידידים נוספים. ישבנו יחדיו באהבה ובדיבוק חברים כמאמר הצדיקים ששיחות אלו יחזיקו ויחזקו את באי דור אחרון, דורו של משיח. הרב בלוי שם לב כי אחד המשתתפים מופרע מידי פעם על ידי ילדו המיוחד המאתגר קשות את הוריו. אבי הנער ענה לילד במאור פנים ובסבלנות אין קץ כשכולנו התפעלנו מסבלנותו ואורך רוחו. ר' עמרם חיזק אותו ואותנו בסיפור על יהודי בעיירה של פעם שנאלץ לקחת את בנו החולה המרותק למיטת חוליו לטיפול רפואי מציל חיים בעיר הגדולה. לשם כך רכשו ההורים עגלה מיוחדת תואמת לדרך הארוכה והקשה, ריפדו אותה היטב, בכדי להגן על הנער מזרם וממטר, מקור ומרוח, עטפו ההורים את הנער בשמיכות. כן הצטיידו בצידה לדרך, והתארגנו בחשך רב לדרך הקשה והמאתגרת כשבליבם תקוה ותפילה חרישית כי יצליח השם דרכם לפני שיצאו הציעה האמא בחכמת נשים שבה: "הבה נצרף לדרך את בננו הבריא, אחיו של החולה, כך תהיה לנו ולבננו החולה יד מסייעת ותומכת בכל אתגרי הדרך. האח הבריא שמח כמוצא שלל רב, טיול כזה הוא לא דבר של מה בכך. הדרך עברה בין עיירות ויערות נוף ציורי מדהים ומרתק, נהרות מפלים, שכיות חמדה, אוצרות הטבע המופלא שברא השי"ת בעולמו. מידי פעם הם נעצרו למנוחה והתפעלו "מה רבו מעשיך השם". אך משיקשקש האח הבריא להאריך את השעות בתחנות הביניים, להשתעשע במתקני השעשועים או לחילופין לטפס לפסגות ההרים כדי לראות ולהתפעל מהמחזה הפסטורלי של שפת המפלים, סירב האח השוב בתואנה כי אנחנו לא יכולים לעשות זאת עקב האח החולה הרתוק לעגלתו. אט אט החלו להישמע טרוניות מפיו "חבל שהבאנו אתנו את האח החולה, בלעדיו הרי יכולנו כל כך ליהנות ולהשתעשע בטיול המרתק הזה" □ כאן כבר לא יכלו ההורים יותר והעמידו את האח הבריא על טעותו: "הרי כל מטרת הנסיעה היא למען מצוא מזור למחלת אחיך החולה. אל תשכח בשל מה צירפנו אותך".

מטעים ר' עמרם ומחזק את אותו הורה, בעל הילד המיוחד "שלא נתנסה, חלילה, אבל לפעמים הורים לכוז ילד יכולים להתעייף מקושי או מאפיוזדות לא נעימות ומכבדות, בלשון המעטה, אכן הרבה יותר קל ומכבד הטיפול בילד רגיל, אך עלינו לזכור שלעיתים כל מטרת הטיפול כאן בעולם הזה היא דווקא בשביל הילד המאתגר והקשה. לפעמים הוא השחקן המרכזי במסלול החיים שלנו".

מספר ר' עמרם: "לפני כשבועיים חגגתי את מסיבת הבר מצווה לבני נ"י, עקב עיסוקי בשתי הישיבות בהן אני מלמד לא היה סיפק בידי להכין דרשה ראויה, כחצת שאוכל לברך את בני ביומו הגדול, ברכה כזו שתדבר אל ליבו של בני ותכניס בליבו את המסר הראוי ליום גדול כזה".

נעבור לרגע לדברי רבנו אודות כוח הברכה: "את אשר תברך מבורך ואת אשר תאור יואר" שואל רבנו בפרשתנו למה בברכה אמר: "מבורך" - לשון הווה, ובקללה אמר: "יואר" לשון עתיד. מתרץ רבינו עפ"י דברי רש"י בפרשת שמות שמירה טובה מרובה ממידת פורענות, שמתחילה כתוב: "ויוציאה והנה ידו מצורעת כשלג" ולבסוף כתיב: "ויוציאו מחיקו והנה שבה כבשרו" דבעודה בחיקו כבר שבה כבשרו. בדרך זו מתרץ רבינו גם כאן בפרשתנו לענין הברכה. כשמתחיל לברך מידי חלה הברכה, ומשום הכי כתיב: "מבורך" - לשון הווה, אבל בקללה, עד שנשלמה הקללה לא תחול, ומשום הכי כתיב: "יואר" - לשון עתיד.

נמשיך עם ר' עמרם: "נכנסתי לבית כנסת הסמוך לאולם כשבליבי תפילה חרישית לבורא עולם כי יסייע בידי למצוא במהירות מסר חזק ומעודד. עלעלתי באחד הספרים שמצאתי שם ובהשגחה מופלאה מצאתי את הסיפור דלהלן, סיפור מדהים ומחזק שעשה רושם חזק על בני יקירי חתן הבר מצווה. ליותר מזה לא הייתי צריך. היה זה לפני שנים רבות, בתחילת כהונתו של הרבי מלובוויטש זיע"א. הגיע אליו יהודי שרחוק משמירת תורה ומצוות יחד עם בנו, נער בר מצווה, להתברך לקראת מסיבת הבר מצווה. לאחר שקיבלו ברכה העז האבא וביקש שהרבי ידריך את נער הבר מצווה. פנה הרבי מלובביטש זיע"א אל הנער במאור פניו ושאל אותו: "אמור נא לי, האם אתה חובב ספורט? אוהב בייסבול? "בוודאי" ענה הנער, וכי מי בארה"ב לא חובב